ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2015
Β΄ ΦΑΣΗ

Ε_3.ΒΑλ1(ε)

ΤΑΞΗ: **Α΄ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ**
ΜΑΘΗΜΑ: **ΑΡΧΑΙΑ**

Ημερομηνία: Κυριακή 19 Απριλίου 2015
Διάρκεια Εξέτασης: 2 ώρες

ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

ΚΕΙΜΕΝΟ

Θουκυδίδου Ἱστορίαι, 3, Κεφ. 75. 1-5

Τῇ δὲ ἐπιγιγνομένῃ ἡμέρᾳ Νικόστρατος ὁ Διειτρέφους Ἀθηναίων στρατηγὸς παραγίγνεται βοηθῶν ἐκ Ναυπάκτου δώδεκα ναυσὶ καὶ Μεσσηνίων πεντακοσίοις ὁπλίταις· ξύμβασίν τε ἔπρασσε καὶ πείθει ὥστε ξυγχωρῆσαι ἀλλήλοις δέκα μὲν ἄνδρας τοὺς αἰτιωτάτους κρῖναι, οἳ οὐκέτι ἔμειναν, τοὺς δ' ἄλλους οἰκεῖν σπονδὰς πρὸς ἀλλήλους ποιησαμένους καὶ πρὸς Ἀθηναίους, ὥστε τοὺς αὐτοὺς ἐχθροὺς καὶ φίλους νομίζειν. Καὶ ὁ μὲν ταῦτα πράξας ἔμελλεν ἀποπλεύσεσθαι· οἱ δὲ τοῦ δήμου προστάται πείθουσιν αὐτὸν πέντε μὲν ναῦς τῶν αὐτοῦ σφίσι καταλιπεῖν, ὅπως ἧσσόν τι ἐν κινήσει ὦσιν οἱ ἐναντίοι, ἴσας δὲ αὐτοὶ πληρώσαντες ἐκ σφῶν αὐτῶν ξυμπέμψειν. καὶ ὁ μὲν ξυνεχώρησεν, οἱ δὲ τοὺς ἐχθροὺς κατέλεγον ἐς τὰς ναῦς. Δείσαντες δὲ ἐκεῖνοι μὴ ἐς τὰς Ἀθήνας ἀποπεμφθῶσι καθίζουσιν ἐς τὸ τῶν Διοσκόρων ἱερόν. Νικόστρατος δὲ αὐτοὺς ἀνίστη τε καὶ παρεμυθεῖτο. Ὡς δ' οὐκ ἔπειθεν, ὁ δῆμος ὁπλισθεὶς ἐπὶ τῇ προφάσει ταύτῃ, ὡς οὐδὲν αὐτῶν ὑγιὲς διανοουμένων τῇ τοῦ μὴ ξυμπλεῖν ἀπιστίᾳ, τά τε ὅπλα αὐτῶν ἐκ τῶν οἰκιῶν ἔλαβε καὶ αὐτῶν τινὰς οἷς ἐπέτυχον, εἰ μὴ Νικόστρατος ἐκώλυσε, διέφθειραν ἄν. Ὁρῶντες δὲ οἱ ἄλλοι τὰ γιγνόμενα καθίζουσιν ἐς τὸ Ἥραιον ἱκέται καὶ γίγνονται οὐκ ἐλάσσους τετρακοσίων. Ὁ δὲ δῆμος δείσας μή τι νεωτερίσωσιν ἀνίστησί τε αὐτοὺς πείσας καὶ διακομίζει ἐς τὴν πρὸ τοῦ Ἡραίου νῆσον, καὶ τὰ ἐπιτήδεια ἐκεῖσε αὐτοῖς διεπέμπετο.

ΔΙΑΝΟΗΤΑ

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2015
Β΄ ΦΑΣΗ

Ε_3.ΒΑλ1(ε)

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Α. Να αποδοθεί στη νέα ελληνική το απόσπασμα: «Τῇ δὲ ἐπιγιγνομένῃ ἡμέρᾳ... ἐκ σφῶν αὐτῶν ξυμπέμψειν».

Μονάδες 30

Β.1. Ποιοι ήταν οι όροι της συμφωνίας που διαπραγματεύοταν ο Νικόστρατος;

Μονάδες 10

Β.2. Να χαρακτηριστεί η προσωπικότητα του Νικόστρατου με βάση τις ενέργειές του στο απόσπασμα που σας δίνεται.

Μονάδες 10

Β.3. ΠΑΡΑΘΕΜΑ

Ο Θουκυδίδης στο 1.22 γράφει: «...Κι' όταν ακούει κανείς την ιστορία, ίσως δε φαίνεται τόσο ευχάριστο ό,τι δε μοιάζει με παραμύθι· όσοι όμως θέλησαν να εξετάσουν την καθαρή αλήθεια των όσων έγιναν, και εκείνων που μέλλουν κάποτε να ξαναγίνουν, όπως είναι η φύση των ανθρώπων ή τα ίδια τα παρόμοια, θα μου φτάσει αν αυτοί τα κρίνουν ωφέλιμα. Γιατί το έργο μου έχει συγγραφεί περισσότερο για να τύχουν οι άνθρωποι αιώνιο χτήμα τους παρά σαν αγώνισμα για να τ' ακούει κανείς μία μόνο φορά» (Μετάφραση Έλλης Λαμπρίδη).

Με βάση το παραπάνω παράθεμα και το απόσπασμα από το πρωτότυπο κείμενο που σας δόθηκε, να διακρίνετε τις πραγματικές αιτίες από τις αφορμές που καθοδήγησαν τη συμπεριφορά των δημοκρατικών στην Κέρκυρα και να επισημάνετε τον σκοπό τον οποίο εξυπηρετεί η διάκριση αυτή σύμφωνα με το Θουκυδίδη

Μονάδες 10

Β.4. Με ποιο τρόπο παραθέτει ο Θουκυδίδης τους λόγους των ομιλητών στις δημηγορίες του και γιατί;

Μονάδες 10

Β.5. *α)* **καταλιπεῖν, πληρώσαντες, ἔλαβε, διέφθειραν, ὁρῶντες**: Να γράψετε από μία ομόρριζη λέξη, απλή ή σύνθετη, της αρχαίας

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

ή της νέας ελληνικής γλώσσας για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου.

Μονάδες 5

β) Να συνδέσετε κάθε λέξη της Α΄ στήλης με την **αντώνυμή** της στη Β΄ στήλη (δύο λέξεις της Β΄ στήλης περισσεύουν):

Α΄ ΣΤΗΛΗ	**Β΄ ΣΤΗΛΗ**
1. αἴτιος	**α)** ἀνίστημι
2. ἐχθρός	**β)** κενῶ
3. ἴσος	**γ)** καινῶ
4. καθίζω	**δ)** ἄνισος
5. πληρῶ	**ε)** φίλος
	στ) ἐναντίος
	ζ) ἀναίτιος

Μονάδες 5

Β.6. Να γράψετε τον τύπο που ζητείται για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις:

α) **ὁπλίταις**: τη γενική του ενικού αριθμού
κινήσει: την κλητική του ενικού αριθμού
ὑγιὲς: τη δοτική του ενικού αριθμού στο θηλυκό γένος
τινὰς: την αιτιατική του πληθυντικού αριθμού στο ουδέτερο γένος
ἐλάσσους: τη δοτική του πληθυντικού αριθμού στο αρσενικό γένος στον υπερθετικό βαθμό

Μονάδες 5

ΕΠΙΣΗΜΑ ΚΑΛΑΜΙΑ

β) **ἔμειναν**: τον ίδιο τύπο στο μέλλοντα
ἀποπλεύσεσθαι: το δεύτερο πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του ενεστώτα
καταλιπεῖν: το δεύτερο ενικό πρόσωπο της προστακτικής του αορίστου β΄ στη φωνή που βρίσκεται
ἀποπεμφθῶσι: το τρίτο ενικό πρόσωπο της ευκτικής του ίδιου χρόνου
διέφθειραν: το απαρέμφατο του παρακειμένου της μέσης φωνής

Μονάδες 5

Β.7. ***α)*** Να αναγνωρίσετε συντακτικά τις λέξεις που σας δίνονται:

Μεσσηνίων:
ἀποπλεύσεσθαι:
δείσαντες:
ταύτη:
ἐς τὴν νῆσον:

Μονάδες 5

β) «εἰ μὴ Νικόστρατος ἐκώλυσε, διέφθειραν ἄν»: Να αναγνωρίσετε τον παραπάνω υποθετικό λόγο του κειμένου **(μονάδες 2)** και να τον μετατρέψετε έτσι ώστε να δηλώνει την απλή σκέψη του λέγοντος **(μονάδες 3)**.

Μονάδες 5

ΕΠΙΛΟΓΗ ΚΑΛΑΜΑΤΑ